

DE CHIRURG

Ook verschenen van Tess Gerritsen bij The House of Books:

IN DE RIZZOLI & ISLES-REEKS

De chirurg

De leerling

De zondares

Zustermoord

Verdwijn

De Mefisto Club

Het aandenken

Sneeuwval

Het stille meisje

De laatste sterft

Sterf twee keer

Ik weet een geheim

ANDERE

Hartslag

Alarmfase rood

Diagnose besmet

Koud bloed

Koud hart

Meisje vermist

Speel met vuur

Schaduw van de nacht

Tess Gerritsen

De chirurg

Vertaald uit het Engels door
Els Braspenning

the house of books

Eerste druk, september 2002

Elfde druk, april 2021

Oorspronkelijke titel: *The Surgeon*

Oorspronkelijk uitgegeven door: Ballantine Books, New York 2001

© Tess Gerritsen, 2001

© Vertaling uit het Engels: Els Braspenning, 2002

© Nederlandse uitgave: The House of Books, Amsterdam 2021

Omslagontwerp: Buro Blikgoed, Haarlem; Studio Jan de Boer, Utrecht

Auteursfoto: © Jan Reinier van der Vliet

ISBN 978 90 443 6251 0

ISBN 978 90 443 3093 9 (e-book)

NUR 332

www.thehouseofbooks.com

www.overamstel.com

OVERAMSTEL

uitgevers

The House of Books is een imprint van Overamstel uitgevers bv

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotografie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

DANKBETUIGING

Ik ben bijzondere dank verschuldigd aan:

Bruce Blake en rechercheur Wayne R. Rock van het politiekorps van Boston, en dokter Chris Michalakes, voor hun technische hulp.

Jane Berkey, Don Cleary en Andrea Cirillo voor hun behulpzame commentaar op de eerste versie van dit boek.

Mijn redactrice, Linda Marrow, die me zachtjes in de juiste richting heeft geduwd.

Mijn beschermengel, Meg Ruley. (Iedere auteur moet een Meg Ruley hebben!)

En mijn man, Jacob. Altijd ben ik dank verschuldigd aan Jacob.

PROLOOG

Vandaag zullen ze haar lijk vinden.

Ik weet hoe het zal gaan. Ik kan me de opeenvolging van gebeurtenissen die tot de ontdekking zal leiden, levendig voorstellen. Om negen uur zullen al die verwaande dames van het reisbureau Kendall & Lord achter hun bureaus gaan zitten en met hun sierlijk gemanicuurde vingers op de toetsenborden van hun computers tikken om voor mevrouw Smith een cruise op de Middellandse Zee te boeken en voor meneer Jones een skivakantie in Klosters. En voor meneer en mevrouw Brown iets heel anders dit jaar, iets exotisch, misschien Chiang Mai of Madagaskar, maar niet te ruig, hoor; nee, nee, avontuur moet bovenal comfortabel zijn. Dat is het motto van Kendall & Lord: 'Comfortabele avonturen.' Het is een goedlopend reisbureau en de telefoon rinkelt vaak.

Het zal niet lang duren tot het de dames opvalt dat Diana niet achter haar bureau zit.

Een van hen zal naar haar huis in Back Bay bellen, maar de telefoon zal niet opgenomen worden. Misschien staat Diana onder de douche en kan ze de telefoon niet horen. Of ze is al onderweg naar haar werk, maar is wat aan de late kant. Talloze onschuldige mogelijkheden zullen door het hoofd van de vrouw gaan. Maar naarmate de dag vordert en er nog steeds niet wordt opgenomen, dienen andere, angstaanjagender mogelijkheden zich aan.

Het zal de huismeester wel zijn die Diana's collega toegang zal verschaffen tot haar appartement. Ik zie hem nerveus met zijn sleutelbos rammelen wanneer hij zegt: 'U bent echt een vriendin van haar? En u weet zeker dat ze het niet erg zal vinden? Ik zal aan haar moeten vertellen dat ik u heb binnengelaten, hoor.'

Ze gaan naar binnen en de collega roept: 'Diana? Ben je thuis?' Ze lopen de hal door, langs de smaakvol ingelijste posters van vakantieoordens, de huismeester vlak achter de collega om erop te letten dat ze niets steelt.

Dan kijkt hij door de open deur de slaapkamer in. Hij ziet Diana Sterling en maakt zich meteen geen zorgen meer over zoiets onbeduidends als diefstal. Hij wil alleen nog maar weg, de flat uit, voordat hij gaat kotsen.

Ik zou er graag bij willen zijn wanneer de politie komt, maar ik ben niet achterlijk. Ik weet dat ze op iedere auto die langzaam langsrijdt, ieder starend gezicht in de groep toeschouwers op straat zullen letten. Ze weten dat ik een sterke aandrang heb om terug te keren. Zelfs nu, terwijl ik in Starbuck's zit en buiten de dag lichter zie worden, voel ik hoe die kamer me roept. Maar ik ben als Odysseus, veilig vastgebonden aan de mast van mijn schip, hunkerend naar het lied van de sirene. Ik zal me niet op de rotsen gooien. Ik zal die fout niet maken.

In plaats daarvan zit ik in het café en drink ik mijn koffie terwijl buiten Boston wakker wordt. Ik doe drie schepjes suiker in mijn koffie en roer; ik heb mijn koffie graag zoet. Ik heb alles graag precies zoals ik het wil. Perfect.

Een sirene loeit in de verte, roept me. Ik voel me weer als Odysseus die aan de touwen rukt, maar ze houden me stevig vast.

Vandaag zullen ze haar lijk vinden.

Vandaag zullen ze weten dat we terug zijn.

I

Een jaar later

Rechercheur Thomas Moore had een hekel aan de geur van latex en toen hij de handschoenen aantrok en er een wolkje talk opsteeg, voelde hij zoals altijd een lichte misselijkheid in zich opkomen. De geur hoorde bij het onaangenaamste onderdeel van zijn werk, en net zoals een van Pavlovs honden had geleerd op een teken te gaan kwijlen, was hij de rubberachtige geur gaan associëren met bloed en lichaamssappen. Een seintje van zijn reukorgaan dat hij zich schrap moest zetten.

En dat deed hij, toen hij voor de deur van de autopsiekamer stond. Hij was vanuit de hitte buiten regelrecht doorgelopen en nu voelde het zweet op zijn huid koud aan. Het was twaalf juli, een drukkend warme, klamme vrijdagmiddag. In heel Boston ratelden en drupten de airconditioners en iedereen was kortaangebonden. Op de Tobin Bridge stond vast al een langzaam rijdende file; veel mensen namen hun toevlucht tot de koelere bossen van Maine. Moore zou daar niet bij zijn. Hij was teruggeroepen van vakantie om een afgrijselijk tafereel te aanschouwen dat hij liever niet zou zien.

Hij droeg een chirurgenpak dat hij van het karretje in het lijkenhuis had gepakt; nu zette hij een papieren muts op waar hij zijn haar onder duwde en trok papieren overschoenen aan, omdat hij wist wat er soms van de tafel op de vloer gleeed. Bloed, stukjes vlees. Hij werd niet geobsedeerd door hygiëne, maar wenste geen enkele molecule van de dingen in de lijkenkamer aan zijn schoenen gekleefd mee naar huis te nemen. Hij bleef nog een paar se-

conden voor de deur staan, diep ademhalend. Toen, erin berustend dat de beproefing onvermijdelijk was, duwde hij de deur open.

Het toegedekte lijk lag op de tafel – een vrouw, naar de vorm te oordelen. Moore keek met opzet niet al te lang naar het slachtoffer en concentreerde zich in plaats daarvan op de levende mensen in de kamer. Dokter Ashford Tierney, de lijkschouwer, was samen met een assistent bezig instrumenten op een blad te leggen. Aan de andere kant van de tafel stond Jane Rizzoli, die net als hij op de afdeling Moordzaken van de politie van Boston werkte. Rizzoli was drieëndertig, een kleine vrouw met een vierkante kin. Haar ontembare krullen waren weggestopt onder een papieren chirurgennutsje en nu haar gelaatstreken niet verzacht werden door haar donkere haar, leek haar gezicht geheel uit harde lijnen te bestaan. Haar donkere ogen hadden een intense, onderzoekende blik. Ze was een halfjaar geleden overgeplaatst van Zedendelicten naar Moordzaken. Ze was de enige vrouw in het team en er waren nu al problemen gerezen tussen haar en een andere rechercheur, met aantijgingen van haar kant over seksuele intimidatie en beschuldigingen van zijn kant over onophoudelijk gekat. Moore wist nog steeds niet of hij Rizzoli nu mocht of niet, en dat was wederzijds. Tot nu toe hadden ze hun interactie puur zakelijk gehouden en hij had de indruk dat ze dat ook het liefste had.

Naast Rizzoli stond haar partner, Barry Frost, een immer opgewekte rechercheur die er met zijn vriendelijke, baardloze gezicht veel jonger uitzag dan zijn dertig jaren. Frost had zich gedurende de twee maanden dat hij nu met Rizzoli werkte, niet één keer over haar beklaagd en was de enige in het team die evenwichtig genoeg was om haar chagrijnige buien te kunnen verdragen.

Toen Moore naar de tafel liep, zei Rizzoli: ‘We vroegen ons al af wanneer je zou komen.’

‘Ik zat op de Maine Turnpike toen je me piepte.’

‘We zitten al vanaf vijf uur te wachten.’

‘Ik ga nu beginnen met het onderzoek van de organen,’ zei dokter Tierney, ‘dus zou ik zeggen dat rechercheur Moore precies op tijd is.’ Mannen die voor elkaar opkwamen. De arts deed een kastdeurtje met een klap dicht, wat een blikkerige echo veroorzaakte. Het gebeurde zelden dat hij uiting gaf aan ergernis. Dokter Tierney kwam van oorsprong uit Georgia en was een hoffelijke man die vond dat dames zich als dames behoorden te gedragen. Hij vond het niet prettig om met de prikkelbare Jane Rizzoli te moeten werken.

De assistent-lijkschouwer duwde het karretje met de instrumenten naar de tafel en keek Moore aan met een blik van *Zou je dat kreng niet?*

‘Het spijt me van je visvakantie,’ zei Tierney tegen Moore. ‘Ik vrees dat je de rest van je vakantie ook vaarwel moet zeggen.’

‘Weet je zeker dat het om onze jongen gaat?’

Als antwoord stak Tierney zijn hand uit naar het laken en trok het van het lijk. ‘Haar naam is Elena Ortiz.’

Hoewel Moore zich schrap had gezet voor wat hij te zien zou krijgen, kwam de eerste aanblik van het slachtoffer toch aan als een stomp in zijn maag. Het zwarte haar van de vrouw stond stijf van het bloed en piekte, als de stekels van een stekelvarken, rond een gezicht dat de kleur had van blauwgeaderd marmer. Haar lippen waren half geopend, alsof ze midden in een kreet waren bevroren. Het bloed was al van het lichaam gewassen en haar wonden gaapten als paarse scheuren in het grijze canvas van de huid. Er waren twee zichtbare wonden. De ene was een diepe snee in de hals, die begon onder het linkeroor, dwars door de linker slagader heen ging en de kraakbeenderen van het strottenhoofd had opengelegd. De *coup de grâce*. De tweede wond zat in de buik. Deze wond was niet bedoeld om te doden; deze wond had een heel ander doel gehad.

Moore slikte moeizaam. ‘Nu begrijp ik waarom je me van mijn vakantie hebt teruggeroepen.’

‘Ik heb de leiding over deze zaak,’ zei Rizzoli.

Hij hoorde de waarschuwende ondertoon in haar stem; ze beschermdde haar zaak. Hij begreep best waarom. Vanwege de voortdurende pesterijen en de scepsis die vrouwelijke agenten moesten verduren, sloegen die snel van zich af. Eerlijk gezegd voelde hij geen enkele behoefte tegen haar in te gaan. Ze moesten samen aan deze zaak werken en het was nog veel te vroeg om nu al om de leidersrol te gaan vechten.

Hij sloeg met opzet een respectvolle toon aan. ‘Zou je me willen vertellen wat we weten?’

Rizzoli knikte kort. ‘Het slachtoffer is om negen uur vanochtend aangetroffen in haar flat in Worcester Street, in South End. Ze werkt bij Celebration Florists, een paar straten bij haar huis vandaan, en begint meestal om zes uur ’s ochtends. Het is een familiebedrijf. Toen ze niet kwam opdagen, werd de familie ongerust. Haar broer is gaan kijken en heeft haar in de slaapkamer aange-

troffen. Volgens dokter Tierney is ze tussen middernacht en vier uur vanochtend gestorven. Volgens haar familieleden had ze geen vaste vriend, en niemand in het gebouw waar ze woont kan zich herinneren mannelijke bezoekers te hebben gezien. Ze was een doodgewoon, hardwerkend, katholiek meisje.’

Moore keek naar de polsen van het slachtoffer. ‘Ze was vastgebonden.’

‘Ja. Met tape. Polsen en enkels. Ze was naakt. Droeg alleen wat sieraden.’

‘Wat voor soort sieraden?’

‘Een halsketting. Een ring. Oorknopjes. Uit het juwelenkistje in de slaapkamer ontbreekt niets. Diefstal was niet het motief.’

Moore keek naar de horizontale blauwige streep ter hoogte van de heupen van het slachtoffer. ‘Haar torso was ook vastgebonden.’

‘Tape over haar middel en dijbenen. En haar mond.’

Moore haalde diep adem en blies die uit. ‘Jezus.’ Hij staarde naar Elena Ortiz en ervoer een verwarrende flashback van een andere jonge vrouw. Een ander lijk – een blond meisje met vleesrode steekwonden in haar hals en buik.

‘Diana Sterling,’ mompelde hij.

‘Ik heb Sterlings autopsierapport al opgevraagd,’ zei Tierney. ‘Voor het geval je het nog een keer wilt bekijken.’

Maar dat was niet nodig; de zaak-Sterling, waar Moore de leiding over had gehad, was nooit echt uit zijn gedachten geweest.

Een jaar geleden was de dertigjarige Diana Sterling, die op het reisbureau Kendall & Lord werkte, dood aangetroffen op haar bed, naakt en vastgebonden met tape. Haar keel en buik waren opengereten. De moord was nooit opgelost.

Dokter Tierney richtte de onderzoekslamp op de buik van Elena Ortiz. Het bloed was al eerder weggewassen en de randen van de snee waren lichtroze.

‘Bewijsmateriaal?’ vroeg Moore.

‘We hebben een paar vezels uit de wond gehaald voordat ze werd gewassen. En aan de rand van de wond zat een haar geplakt.’

Moore keek belangstellend op. ‘Van het slachtoffer?’

‘Veel korter. En lichtbruin.’

Elena Ortiz had zwart haar.

Rizzoli zei: ‘We hebben de haren opgevraagd van iedereen die met het lijk in aanraking is geweest.’

Tierney richtte hun aandacht op de wond. ‘Wat we hier hebben,

is een incisie overdwars. Chirurgen noemen die een *Maylard*-incisie. De buikwand is laag voor laag opengesneden. Eerst de huid, daarna het onderhuidse vet, vervolgens de spieren en tot slot het buikvlies van de pelvis.’

‘Net als bij Sterling,’ zei Moore.

‘Ja. Net als bij Sterling. Maar er zijn verschillen.’

‘Wat voor verschillen?’

‘Bij Diana Sterling zaten er een paar schulpen in de snee, die wezen op aarzeling of onzekerheid. Daar is hier geen sprake van. Zie je hoe gladjes de huid is opengesneden? Zonder ook maar één schulpje.’ Tierney keek op naar Moore. ‘Onze moordenaar heeft het een en ander geleerd. Hij heeft zijn techniek verbeterd.’

‘Als het om dezelfde dader gaat,’ zei Rizzoli.

‘Er zijn nog meer overeenkomsten. Zie je de vierkante begrenzing aan deze kant van de wond? Dat duidt erop dat de snee van rechts naar links is gemaakt. Net als bij Sterling. Het mes dat bij deze wond is gebruikt, heeft één snijkant en is niet getand. Net als het mes dat bij Sterling is gebruikt.’

‘Een scalpel?’

‘Of iets dat erg op een scalpel lijkt. Dat de incisie zo zuiver is, vertelt me dat het lemmet niet is uitgeweken. Het is mogelijk dat het slachtoffer bewusteloos was of zo strak vastgebonden dat ze zich niet kon bewegen, zich niet kon verzetten. Ze was in ieder geval niet in staat het mes van zijn pad te laten afwijken.’

Barry Frost zag eruit alsof hij moest overgeven. ‘Jezus. Zeg alsjeblieft dat ze al dood was toen hij dit heeft gedaan.’

‘Ik vrees dat deze wond niet is aangebracht nadat de dood was ingetreden.’ Alleen Tierney’s groene ogen waren boven het chirurgmasker te zien en ze stonden boos.

‘Was er sprake van bloeding?’ vroeg Moore.

‘Opeenhoping van bloed in de buikholte. Dat wil zeggen dat haar hart nog klopte. Ze leefde nog toen deze... operatie is uitgevoerd.’

Moore keek naar de polsen met de blauwe striemen. Er zaten soortgelijke blauwe plekken op beide enkels en er liep een streep petechiae, kleine, puntvormige huidbloedingen, over haar heupen. Elena Ortiz had zich wel degelijk tegen haar boeien verzet.

‘Er is nog meer bewijs dat ze nog leefde toen er in haar is gesneden,’ zei Tierney. ‘Stop je hand even in de wond, Thomas. Ik geloof dat je al weet wat je daar zult vinden.’

Met tegenzin stak Moore zijn gehandschoende hand in de wond. Het vlees was koud, gekoeld na een aantal uren in de koelcel. Het deed hem eraan denken hoe het voelde om je hand in een uitgeholde kalkoen te steken om het pakketje inwendige organen eruit te halen. Hij stak zijn hand tot aan de pols naar binnen en tastte met zijn vingers de holte af. Het was een intieme geweldpleging, dit graven in het meest persoonlijke onderdeel van de anatomie van een vrouw. Hij vermeed zorgvuldig naar Elena Ortiz' gezicht te kijken. Het was de enige manier waarop hij haar stoffelijke overschot afstandelijk kon beschouwen, de enige manier waarop hij zich kon concentreren op de kille techniek waarmee haar lichaam was bewerkt.

'De baarmoeder ontbreekt.' Moore keek Tierney aan.

De lijkschouwer knikte. 'Die is verwijderd.'

Moore haalde zijn hand uit het lijk en staarde naar de wond, gepend als een open mond. Nu stak Rizzoli haar gehandschoende hand erin en tastte met haar korte vingers de wanden af.

'Is er nog meer verwijderd?' vroeg ze.

'Nee, alleen de baarmoeder,' zei Tierney. 'Hij heeft de blaas en darmen intact gelaten.'

'Ik voel hier iets hards. Een soort knoop, aan de linkerkant. Wat is dat?' vroeg ze.

'Hechtdraad. Hij heeft het gebruikt om de bloedvaten af te binden.'

Rizzoli keek geschrokken op. 'Is dit een *chirurgische* knoop?'

'Kattendarm van het type 2-O,' veronderstelde Moore en hij keek naar Tierney om te zien of hij gelijk had.

Tierney knikte. 'Dezelfde hechtdraad die we in Diana Sterling hebben aangetroffen.'

'Kattendarm?' vroeg Frost met een zwakke stem. Hij was bij de tafel weggelopen en stond nu in een hoek van de kamer, gereed om zich over de gootsteen te buigen. 'Is dat een... merknaam of zoiets?'

'Nee,' zei Tierney. 'Kattendarm is een type hechtdraad dat wordt gemaakt van de darmen van katten of schapen. In de chirurgie wordt dit soort hechtdraad gebruikt om diepe lagen steunweefsel aan elkaar te naaien. De hechtdraad lost uiteindelijk in het lichaam op en wordt erdoor opgenomen.'

'En hoe kan hij daaraan zijn gekomen?' Rizzoli keek naar Moore. 'Heb je in de zaak-Sterling de bron ontdekt?'

‘Het is bijna onmogelijk om een specifieke bron te ontdekken,’ zei Moore. ‘Kattendarm wordt gemaakt door wel twaalf fabrieken, waarvan de meeste zich in Azië en India bevinden. Het wordt in een aantal ziekenhuizen in het buitenland nog steeds gebruikt.’

‘Alleen in ziekenhuizen in het buitenland?’

Tierney zei: ‘Er zijn nu betere alternatieven. Kattendarm is lang niet zo sterk en duurzaam als synthetisch hechtdraad. Ik denk niet dat er in Amerika veel chirurgen zijn die het nog gebruiken.’

‘Waarom heeft de verdachte het eigenlijk gebruikt?’

‘Om overzicht te houden. Om het bloeden te stelpen zolang als nodig is om te kunnen zien wat hij doet. Onze verdachte is een goed georganiseerd type.’

Rizzoli trok haar hand uit de wond. In haar gehandschoende handpalm lag een klein klontje bloed, als een helderrode kraal. ‘Hoe vakkundig is hij? Hebben we te maken met een arts? Of met een slager?’

‘Het is duidelijk dat hij iets van anatomie weet,’ zei Tierney. ‘Ik twijfel er geen moment aan dat hij dit eerder heeft gedaan.’

Moore deed een stap achteruit, bij de tafel vandaan, terugdeinzend voor de gedachte hoe Elena Ortiz geleden moest hebben, maar zonder in staat te zijn die beelden van zich af te zetten. Het resultaat lag hier voor hem en staarde met open ogen naar boven.

Hij draaide zich geschrokken om toen de instrumenten op het metalen blad rammelden. De assistent-lijkschouwer duwde het karretje naar dokter Tierney toe, zodat die de Y-incisie kon maken. De assistent leunde naar voren en keek in de buikwond.

‘En waar is de baarmoeder gebleven?’ vroeg hij. ‘Wat doet hij ermee nadat hij die eruit heeft gehaald?’

‘Dat weten we niet,’ zei Tierney. ‘De organen zijn nooit gevonden.’

Moore stond in de straat in South End waar Elena Ortiz was gestorven. Ooit was dit een wijk geweest vol bouwvallige pensions, een sjofele achterbuurt, door de spoorlijn gescheiden van de meer in trek zijnde noordelijke helft van Boston. Maar een groeiende stad is een vraatzuchtig wezen, altijd op zoek naar nieuw land, en een spoorlijn vormt geen barrière voor de hongerige blik van projectontwikkelaars. Een nieuwe generatie had South End ontdekt en langzaam naar zeker waren de oude pensions vervangen door flatgebouwen.

In zo'n gebouw had Elena Ortiz gewoond. Hoewel het uitzicht uit haar ramen op de tweede verdieping nogal troosteloos was – aan de overkant van de straat was een wasserette – bood het gebouw een felbegeerde voorziening die je in Boston zelden aantrof: parkeerplaatsen voor de bewoners, in het nauwe steegje naast het gebouw.

Moore liep nu dat steegje in en keek op naar de ramen van de flats. Hij vroeg zich af wie er op hem neerkeek. Er bewoog niets achter de glazen ogen van de ramen. De bewoners van de flats die ramen aan de steegkant hadden, waren allemaal al ondervraagd; geen van hen had bruikbare informatie geleverd.

Hij bleef staan onder het badkamerraam van Elena Ortiz en staarde naar de brandtrap die erlangs liep. De trap was opgetrokken en vastgezet. In de nacht dat Elena Ortiz was gestorven, had een van de bewoners zijn auto onder de brandtrap gezet. Later hadden ze daarop schoenafdrukken in maat 42 gevonden. De dader had de auto gebruikt als opstapje om bij de brandtrap te komen.

Hij zag dat het raam van de badkamer dichtzat. Het had niet dichtgezet op de avond dat haar moordenaar was gekomen.

Hij liep de steeg weer uit, terug naar de voorkant van het gebouw, en stak de sleutel in het slot van de voordeur.

Politielint hing als slappe serpentines voor de deur van Elena Ortiz' flat. Hij maakte de deur open. Vingerafdrukpoeder bleef als roet op zijn hand achter. Het slappe lint gleed glibberend langs zijn schouder toen hij naar binnen stapte.

De woonkamer zag er nog net zo uit als hij zich van gisteren herinnerde, toen hij er met Rizzoli was geweest. Het was een onaangenaam bezoek geweest, waarin onderstromen van concurrentie voortdurend onder de oppervlakte hadden gevloeid. Rizzoli had officieel de leiding over de zaak-Ortiz maar was nog zo onzeker dat ze zich bedreigd voelde door iedereen die haar gezag betwistte, vooral als dat een oudere mannelijke collega was. Hoewel ze nu in hetzelfde team zaten, een team dat inmiddels was gegroeid tot vijf rechercheurs, voelde Moore zich een indringer op haar gebied. Hij had zijn suggesties dan ook steeds in zo diplomatiek mogelijke bewoordingen ingekleed. Hij wilde geenszins verwikkeld raken in een egostrijd, maar het was toch een strijd geworden. Gisteren had hij geprobeerd zich volledig op de flat te concentreren, maar haar weezin had keer op keer zijn zeepbel van concentratie doorgeprikt.

Nu pas, nu hij hier helemaal alleen was, kon hij zich in alle rust concentreren op de plaats waar Elena Ortiz was gestorven. In de woonkamer zag hij een ratjetoe aan meubilair rond een lage rotan-tafel. Een computer op een bureautje in de hoek. Een beige vloerkleed met een patroon van bladerrijke takken en roze bloemen. Rizzoli had gezegd dat er sinds de moord niets was verzet, niets veranderd. Het laatste daglicht verbleekte achter het raam, maar hij deed geen lamp aan. Hij bleef lange tijd staan, zonder zelfs maar zijn hoofd te bewegen, wachtend tot een volledige stilte over de kamer was neergedaald. Dit was de eerste kans die hij had gekregen om hier in zijn eentje naartoe te komen, de eerste keer dat hij in deze kamer stond zonder afgeleid te worden door de stemmen en de gezichten van de levenden. Hij beeldde zich moleculen van lucht in, die waren gestoord door zijn binnenkomst en nu langzaam rondzweefden. Hij wilde dat de kamer tegen hem zou praten.

Hij voelde niets. Geen zweem van kwaadaardigheid, geen achtergebleven trillingen van doodsangst.

De dader was niet via de deur binnengekomen. Hij had ook niet

door zijn pas veroverde koninkrijk van de dood rondgezworven. Hij had al zijn tijd, al zijn aandacht gericht op de slaapkamer.

Moore liep langzaam langs de kleine keuken naar de gang. Hij voelde de haartjes in zijn nek overeind komen. Bij de eerste deur bleef hij staan en keek naar de badkamer. Hij deed het licht aan.

Het is warm deze donderdagavond. Het is zo warm dat iedereen in de stad de ramen open laat om ieder zuchtje wind, ieder koel briesje te kunnen opvangen. Je hurkt op de brandtrap, zwetend in je donkere kleren, en staart naar de badkamer. Er is binnen geen geluid te horen; de vrouw ligt in de slaapkamer te slapen. Ze moet vroeg op voor haar werk in de bloemenwinkel en op dit uur glijdt haar slaapcyclus naar het diepste punt, het punt waarop wakker worden het moeilijkst is.

Ze hoort het krassen van je korte mes niet, het mes waarmee je de hor losschroeft.

Moore keek naar het behang, gesierd met kleine rozenknopjes. Een typisch vrouwenpatroon; een man zou zoiets nooit kiezen. Het was ook in alle andere opzichten een vrouwenbadkamer, van de shampoo met aardbeiengeur tot de doos Tampax in het kastje onder de wastafel en de cosmetica in het medicijnkastje. Van een jonge vrouw die van blauwe oogschaduw hield.

Je klimt door het raam naar binnen. Vezels van je donkerblauwe overhemd blijven hangen aan de hor. Polyester. Je gymschoenen, maat 42, laten afdrukken achter op het witte zeil. Ze laten sporen achter van zand, gemengd met korreltjes gips. Een typerende mengeling voor wie gewend is door de straten van Boston te lopen.

Misschien blijf je staan, luisterend in de duisternis. Snuif je de zoete onbekendheid van een vrouwenvertrek op. Of misschien verkwist je geen tijd, maar loop je meteen door naar je doelwit.

De slaapkamer.

De lucht leek smeriger, dikker, toen hij het pad van de indringer volgde. Het was méér dan alleen een ingebeeld gevoel van kwaad; het was de geur.

Hij bleef staan voor de slaapkamerdeur. Nu kwamen de haartjes in zijn nek recht overeind. Hij wist al wat hij in de kamer zou zien; hij had gedacht dat hij erop was voorbereid. Maar toen hij het licht aandeed, vloog het afgrijzen hem aan, precies zoals de eerste keer dat hij de kamer had gezien.

Het bloed was nu meer dan twee dagen oud. De mensen van de schoonmaakdienst waren nog niet geweest. Maar zelfs die zouden

met al hun reinigingsmiddelen en stoomapparaten en potten witte verf nooit volledig kunnen uitwissen wat hier was gebeurd, omdat de lucht voor eeuwig was doordrongen van angst.

Je stapt over de drempel, deze kamer in. De gordijnen zijn dun, ongevoerde katoenen lapjes, en het licht van de lantaarnpalen schijnt door de stof heen op het bed. Op de slapende vrouw. Je hebt vast even stilgestaan, naar haar gekeken. Met plezier gedacht aan de taak die je wachtte. Want het deed je plezier, niet-waar? Je opwinding stijgt, stroomt door je aderen als een drug, maakt iedere zenuw wakker tot zelfs je vingertoppen tintelen van anticipatie.

Elena Ortiz kreeg geen gelegenheid om te schreeuwen. In ieder geval had niemand haar gehoord. Niet het gezin in de flat naast haar, niet het echtpaar beneden.

De indringer had zijn gereedschap meegebracht. Een rol tape. Een lap die met chloroform was doordrenkt. Een verzameling chirurgische instrumenten. Hij had zich goed voorbereid.

De verschrikkingen hadden meer dan een uur geduurd. Een deel van die tijd was Elena Ortiz bij bewustzijn geweest. De huid van haar polsen en enkels was geschaafd, een teken dat ze zich verzet had. Van angst, van pijn had ze geplast en de urine was door het matras opgezogen en had zich gemengd met haar bloed. Het was een moeilijke operatie en hij had er de tijd voor genomen om alleen datgene te pakken wat hij hebben wilde, en niet méér.

Hij had haar niet verkracht; misschien was hij daar niet toe in staat.

Toen hij klaar was met de afgrijselijke verminking, had ze nog geleefd. De buikwond bloedde door, het hart klopte nog steeds. Hoe lang was het blijven kloppen? Volgens dokter Tierney minstens een halfuur. Dertig minuten die voor Elena Ortiz een eeuwigheid moeten hebben geleken.

Wat deed jij in die tijd? Je gereedschap opbergen? Je trofee in een potje stoppen? Of heb je er gewoon bijgestaan, genietend van het tafereel?

De laatste daad was snel en zakelijk verricht. Elena Ortiz' beul had genomen wat hij wilde en nu was het tijd om de zaak af te ronden. Hij was naar het hoofdeinde van het bed gelopen. Met zijn linkerhand had hij een handvol van haar haar gepakt en er zo hard aan getrokken dat hij meer dan twee dozijn haren uit haar schedel had gerukt. Deze werden later gevonden, verspreid over het kus-

sen en de vloer. De bloedspatten maakten schrijnend duidelijk hoe de laatste gebeurtenissen waren verlopen. Met haar hoofd onwrikbaar achterover, haar hals bloot, had hij één lange, diepe snee gemaakt, van links naar rechts, dwars over de keel heen. Hij had de linker halsslagader en de luchtpijp doorgesneden. Bloed was naar buiten gespoten. Op de muur links van het bed zaten groepjes kleine, ronde druppels die naar beneden waren gegleden, karakteristiek voor een slagaderlijke bloeding en het uitstoten van bloed via de luchtpijp. Het kussen en het laken waren doorweekt door het bloed dat naar beneden was gestroomd. Een paar druppels, weggeslingerd toen de indringer het mes had opgeheven, waren tegen de vensterbank gespat.

Elena Ortiz was lang genoeg in leven gebleven om te kunnen zien hoe haar bloed uit haar hals spoot en in een machinegeweer-salvo van rood tegen de muur was gespat. Ze was lang genoeg in leven gebleven om bloed in haar doorgesneden luchtpijp te zuigen, het te horen gorgelen in haar longen, het uit te hoesten in explosies van rood slijm.

Ze was lang genoeg in leven gebleven om te weten dat ze ging sterven.

En toen het voorbij was, toen er een eind was gekomen aan haar folterende strijd, heb je een visitekaartje voor ons achtergelaten. Je hebt het nachthemd van het slachtoffer netjes opgevouwen en op het nachtkastje achtergelaten. Waarom? Een krankzinnig teken van respect voor de vrouw die je zojuist hebt geslacht? Of is het jouw manier om de spot met ons te drijven? Jouw manier om ons te vertellen dat jij de baas bent?

Moore keerde terug naar de woonkamer en liet zich in een fauteuil zakken. Het was warm en benauwd in de flat, maar hij rilde. Hij wist niet of het gevoel van kilte lichamelijk of emotioneel was. Zijn dijen en schouders deden pijn; misschien had hij gewoon iets onder de leden. Een zomergriep, het ergste soort. Hij dacht aan alle plaatsen waar hij op dat moment zou willen zijn. In een bootje op een meer in Maine, zijn vishengel zovend door de lucht. Of staande aan de rand van de zee om naar de aanrollende mist te kijken. Het maakte niet uit, alles was beter dan deze plaats des doods.

Hij schrok toen zijn pieper schril afging. Hij zette hem af en besefte dat zijn hart bonkte. Hij wachtte tot hij iets gekalmeerd was, pakte toen zijn mobieltje en drukte het nummer in.

‘Rizzoli,’ zei ze toen de telefoon nog maar één keer was overgegaan, als een afgevuurde kogel.

‘Je hebt me opgepiept.’

‘Je hebt me niet verteld dat je bij VICAP iets had gevonden,’ zei ze.

‘Waar heb je het over?’

‘Over Diana Sterling. Ik heb haar dossier voor me liggen.’

VICAP, het *Violent Criminals Apprehension Program*, was een nationale database met informatie over moorden en geweldplegingen, verzameld uit zaken in het hele land. Moordenaars pasten vaak herhaaldelijk dezelfde werkwijze toe en met behulp van deze gegevens konden rechercheurs misdaden die door één en dezelfde dader gepleegd waren, met elkaar in verband brengen. Moore en zijn toenmalige partner, Rusty Stivack, hadden VICAP indertijd doorgespit.

‘We hebben in New England geen gelijksoortige zaken gevonden,’ zei Moore. ‘We hebben iedere moord waar verminking, nachtelijke inbraak en tape aan te pas was gekomen, bekeken. Niet één ervan klopte met Sterlings profilering.’

‘En die reeks in Georgia dan? Drie jaar geleden, vier slachtoffers. Eén in Atlanta, drie in Savannah. Ze staan allemaal in de database van VICAP.’

‘Ik heb die zaken bekeken. Die dader is niet onze verdachte.’

‘Luister. Dora Ciccone, tweeëntwintig jaar, studente aan Emory. Het slachtoffer is eerst verdoofd met Rohypnol, toen aan het bed vastgebonden met nylonkoord –’

‘Onze moordenaar gebruikt chloroform en tape.’

‘Hij heeft haar buik opengesneden. Haar baarmoeder eruit gehaald. Een coup de grâce toegebracht – door haar keel in één haal door te snijden. En tot slot – let op – heeft hij haar nachtkleding opgevouwen en op een stoel bij het bed gelegd. Als je het mij vraagt, lijkt het er verdacht veel op.’

‘De Georgia-zaken zijn afgesloten,’ zei Moore. ‘Twee jaar geleden al. De dader is dood.’

‘Stel dat de politie in Savannah een blunder heeft gemaakt? Stel dat hij *niet* de moordenaar was?’

‘Ze hadden DNA als bewijs. Vezels, haren. En een getuige. Een slachtoffer dat het heeft overleefd.’

‘O ja. De enige overlevende. Slachtoffer nummer vijf.’ Er lag een eigenaardig honende klank in Rizzoli’s stem.

‘Ze heeft de identiteit van de dader bevestigd,’ zei Moore.

‘En ze is zo vriendelijk geweest hem dood te schieten.’

‘Wat wil je nu eigenlijk? Zijn geest arresteren?’

‘Heb je met het overlevende slachtoffer gesproken?’ vroeg Rizzoli.

‘Nee.’

‘Waarom niet?’

‘Wat zou dat voor zin gehad hebben?’

‘Je zou misschien iets interessants gehoord hebben. Zoals het feit dat ze niet lang nadat ze is aangevallen, Savannah heeft verlaten. Drie keer raden waar ze nu woont.’

Boven het gekraak van het mobieltje uit kon hij zijn eigen hartslag horen. ‘Boston?’ vroeg hij zachtjes.

‘En je zult steil achteroverslaan als ik je vertel wat voor werk ze doet.’

3

De zolen van dokter Catherine Cordells sportschoenen piepten op het linoleum toen ze door de gang van het ziekenhuis sprintte en de dubbele deur van de eerstehulpzaal opengooide.

Een verpleegster riep: ‘Ze zijn in Trauma Twee, dokter Cordell!’

‘Ik ben al onderweg,’ zei Catherine en ze vloog als een geleid projectiel naar Trauma Twee.

Zes gezichten draaiden zich opgelucht naar haar toe toen ze de ruimte inkwam. Met één blik nam ze de situatie in zich op, zag blinkende instrumenten dwars door elkaar op een blad liggen, de infuusstangen met de zakjes zoutoplossing als stalen bomen met trossen fruit, bebloede gaasjes en opengescheurde pakketjes op de vloer. Een snel sinusritme vloog over het scherm van de hartmonitor – het elektrische patroon van een hart dat zijn uiterste best doet de dood vóór te blijven.

‘Wat hebben we hier?’ vroeg ze, terwijl het verplegend personeel opzij stapte om haar erdoor te laten.

Ron Littman, chirurg in opleiding, gaf haar in staccato de gegevens. ‘Onbekende voetganger, aangereden, dader doorgereden. Bewusteloos hier binnengebracht. Pupillen zijn gelijkwaardig en reageren, longen schoon, maar de buik is gezwollen. Geen darmgeluiden. Bloeddruk gezakt tot zestig op nul. Ik heb een paracentese gedaan. Hij heeft bloed in zijn buik. We hebben een centraal infuus aangebracht maar slagen er niet in zijn bloeddruk op peil te houden.’

‘O negatief en plasma onderweg?’

‘Moet ieder moment hier zijn.’

De man op de tafel was geheel ontkleed, ieder intiem detail

meedogenloos aan haar blik blootgesteld. Hij leek begin zestig, had al een buisje in zijn keel en lag aan het beademingsapparaat. Slappe spieren hingen in rollen aan zijn magere ledematen en zijn ribben staken uit als gebogen messen. Hij leed vermoedelijk aan een chronische ziekte, dacht ze; kanker was haar eerste gok. Zijn rechterarm en -heup waren tot bloedens toe geschaafd toen hij over de straat werd gesleurd. Zijn borst toonde rechtsonder een kneuzing, als een paars continent op het witte perkament van huid. Er waren geen penetratiewonden.

Ze deed haar stethoscoop in om zich ervan te verzekeren dat wat de chirurg in opleiding haar had verteld, juist was. Ze hoorde geen geluiden in de buik. Geen geborrel, zelfs geen piepje. De stilte van gewonde darmen. Ze verplaatste de stethoscoop naar de borst en luisterde naar de ademhaling voor een bevestiging dat het buisje juist was ingebracht en beide longen lucht kregen. Het hart klopte als een vuist tegen de borstwand. Haar onderzoek nam slechts enkele seconden in beslag, maar ze voelde zich alsof ze zich in slow motion bewoog, alsof rondom haar de kamer vol personeel in de tijd bevroren was en wachtte op wat zij zou doen.

Een verpleegster riep: 'De systole is amper vijftig!'

De tijd maakte een sprong vooruit, met een angstaanjagende snelheid.

'Breng me een schort en handschoenen,' zei Catherine. 'En zet een blad voor buikoperaties klaar.'

'Moeten we hem niet naar een operatiekamer brengen?' vroeg Littman.

'Die zijn allemaal bezet. We kunnen niet wachten.' Iemand gooide haar een papieren muts toe. Ze duwde snel haar halflange rode haar eronder en deed een masker voor. Een verpleegster hield een steriel chirurgenschort voor haar op. Catherine stak haar armen in de mouwen en haar handen in de handschoenen. Ze had geen tijd om haar handen en armen te schrobben, geen tijd om te aarzelen. Ze had de leiding en de onbekende man was stervende.

Snel werden steriele lakens uitgespreid op de borst en het bekken van de patiënt. Ze greep wat klemmetjes van het blad om de lakens vast te zetten, de stalen tanden met een bevredigend *klak*, *klak* vastdrukkend.

'Waar blijft dat bloed?' vroeg ze.

'Ik ben net het lab aan het bellen,' zei een verpleegster.

'Ron, jij bent eerste assistent,' zei Catherine tegen Littman. Ze

keek om zich heen en liet haar blik vallen op een bleke jongeman die bij de deur stond. Op zijn naamkaartje stond: 'Jeremy Barrows, medisch student.' 'Jij,' zei ze. 'Jij bent tweede assistent!'

Paniek flitste op in de ogen van de jongeman. 'Maar – ik ben nog maar tweedejaars. Ik ben hier alleen om –'

'Kunnen we een andere chirurg in opleiding hierheen krijgen?'

Littman schudde zijn hoofd. 'De spoeling is dun. Ze hebben een hoofdwond in Trauma Een en een hartstilstand op de zaal.'

'Goed.' Ze keek weer naar de student. 'Dan zul jij ons moeten helpen, Barrows. Zuster, geef hem een schort en handschoenen.'

'Wat moet ik dan doen? Ik weet nog helemaal niet –'

'Wil je arts worden of niet? Trek die spullen dan aan!'

De jongen kreeg een kop als een boei en draaide zich om om een schort aan te trekken. Hij was bang, maar in veel opzichten had Catherine liever een bange student als Barrows dan een arrogante. Ze had al te veel patiënten zien doodgaan vanwege overdadig zelfvertrouwen van artsen.

Een stem kraakte door de intercom: 'Hallo, Trauma Twee? Dit is het lab. Ik heb een hematocriet voor jullie patiënt. Het is vijftien.'

Hij bloedt dood, dacht Catherine. 'We hebben onmiddellijk O negatief nodig!'

'Het komt eraan.'

Catherine pakte een scalpel. Het gewicht van de handgreep en de vorm van het staal voelden prettig aan in haar greep. Het was als een verlengstuk van haar eigen hand, haar eigen vlees. Ze haalde diep adem, snoof de geur van alcohol en van de talk van de handschoenen op. Toen drukte ze het lemmet tegen de huid en maakte een incisie, kaarsrecht over het centrum van de buik.

De scalpel trok een helderrode, bloederige streep op het canvas van witte huid.

'Hou de afzuiging en laparotomiegaasjes gereed,' zei ze. 'We hebben een buik vol bloed.'

'Bloeddruk amper voelbaar op vijftig.'

'O negatief en plasma zijn er! Ik hang ze nu op.'

'Laat iemand het ritme in de gaten houden. Laat me weten hoe het ermee staat,' zei Catherine.

'Sinustach gestegen tot honderdvijftig.'

Ze sneed door de huid en het onderhuidse vet, negeerde het bloed uit de buikwand. Ze verkwistte geen tijd aan kleine bloedin-

gen; de belangrijkste bloeding zat in de buik zelf en die moest gestopt worden. De oorzaak was waarschijnlijk een gescheurde milt of lever.

Het buikvlies stond bol van het bloed.

‘Dit zal rommel geven,’ waarschuwde ze, haar scalpel in gereedheid om de incisie te maken. Hoewel ze op een stroom bloed had gerekend, veroorzaakte de eerste snede van het mes zo’n explosieve straal dat ze heel even een paniekgevoel door zich heen voelde trekken. Bloed stroomde over de lakens en lekte op de grond. Het spatte tegen haar schort en de warmte drong als een naar koper geurend bad door haar mouwen heen. En nog steeds vloeide het uit de wond, als een satijnen rivier.

Ze bracht retractors aan in de wond om die wijder te maken en het werkterrein te kunnen overzien. Littman legde de suctiekatheter erin. Bloed gorgelde door het slangetje. Een helderrode stroom spatte in de glazen pot.

‘Meer laparotomiegaasjes!’ riep Catherine boven het geraas van de suctie uit. Ze had een half dozijn gaasjes in de wond geduwd en zag ze als op magische wijze rood kleuren. Binnen een paar seconden waren ze verzadigd. Ze haalde ze eruit en stopte er nieuwe in, in alle vier de kwadranten.

Een verpleegster zei: ‘Ik zie PVC’s op de monitor!’

‘Jemig, er zit al twee liter in de pot,’ zei Littman.

Catherine keek op en zag dat O-negatief bloed en plasma met grote snelheid uit de infuuszakjes door de slangetjes drupten. Het was als bloed in een zeef gieten. Naar binnen via de aderen, naar buiten via de wond. Ze konden het niet bijbenen. Ze kon geen aderen afklemmen wanneer die ondergedompeld waren in een plas bloed; ze kon niet op de tast opereren.

Ze haalde de lapgaasjes eruit, zwaar en druipend, en stopte er nieuwe in. Een paar ogenblikken kon ze weer iets zien. Het bloed stroomde uit de lever, maar er was geen duidelijke beschadiging te zien. Het leek uit de hele oppervlakte van het orgaan te lekken.

‘Zijn bloeddruk zakt!’ riep een verpleegster.

‘Klem!’ zei Catherine en het instrument werd meteen in haar hand gelegd. ‘Ik ga een Pringle-manoeuve proberen. Barrows, stop nog wat gaasjes in de wond!’

De medische student schrok op, stak zijn hand uit naar het blad en stootte het stapeltje laparotomiegaasjes omver. Hij keek vol afgrijzen toe hoe ze van het blad vielen.

Een verpleegster scheurde een nieuw pakketje open. ‘Ze moeten in de patiënt terechtkomen, niet op de grond,’ beet ze de jongen toe. En toen ze Catherine aankeek, werd in hun ogen dezelfde gedachte weerspiegeld.

Moet dat arts worden?

‘Aan welke kant moeten ze?’ vroeg Barrows.

‘Zuig er maar gewoon zo veel mogelijk bloed mee op. Ik kan niets zien.’

Ze gaf hem een paar seconden om de wond met de gaasjes leeg te zuigen, stak toen haar hand erin en trok het omentum minus los. Ze verschoof de klem van links naar het centrum en zag de vaatstam van de lever, waar de hoofdader van de lever en de poortader doorheen vloeiden. Het was slechts een tijdelijke oplossing, maar als ze de stroom bloed op dat punt kon afknijpen, zou ze de bloeding misschien onder controle kunnen krijgen. Dat zou hun de broodnodige tijd geven om de bloeddruk te stabiliseren en meer bloed en plasma in zijn bloedsomloop te pompen.

Ze kneep met de klem de aderen in het steeltje dicht.

Onthutst zag ze dat het bloed bleef vloeien, met nog net zoveel kracht.

‘Weet je zeker dat je het steeltje te pakken hebt?’ vroeg Littman.

‘Ja, heel zeker. En ik weet dat het niet uit het retroperitoneum komt.’

‘Misschien de leverader?’

Ze griste twee gaasjes van het blad. Deze procedure was een laatste strohalm. Ze spreidde de gaasjes uit op de lever en klemde beide handen om het orgaan.

‘Wat doet ze?’ vroeg Barrows.

‘Levercompressie,’ zei Littman. ‘Soms kun je daarmee de randen van verborgen scheurtjes dichten. Om leegbloeden te voorkomen.’

Alle spieren in haar schouders en armen kwamen strak te staan toen ze zo hard mogelijk kneep in een poging de stroom te stoppen.

‘Hij loopt weer vol,’ zei Littman. ‘Het helpt niet.’

Ze staarde naar de wond en zag hoe de buikholte opnieuw gestaag volliep met bloed. Waar bloedt hij dan, vroeg ze zich af. En opeens zag ze dat er ook uit andere plaatsen bloed vloeide. Niet alleen uit de lever, maar ook uit de buikwand en het mesenterium. Uit de wondrandjes van de opengesneden huid.

Ze keek naar de linkerarm van de patiënt, die onder de steriele lakens uitstak. Het gaas dat over de infuusnaald lag, was doordrenkt met bloed.

‘Ik wil onmiddellijk zes eenheden trombocyten en plasma,’ beval ze. ‘En leg een heparine-infusie aan. Tienduizend eenheden IV bolus, daarna ieder uur tienduizend.’

‘Heparine?’ zei Barrows verbijsterd. ‘Maar hij bloedt leeg...’

‘Het is DIC,’ zei Catherine. ‘We moeten hem antistollingsmiddelen geven.’

Littman starde naar haar. ‘We hebben de labrapporten nog niet. Hoe weet je dat het DIC is?’

‘Tegen de tijd dat we de stollingsrapporten krijgen, zal het te laat zijn. We moeten onmiddellijk handelen.’ Ze knikte tegen de verpleegster. ‘Doe het.’

De verpleegster stak de naald in het dopje van de infusieslang. Heparine was een wanhopige gooi met de dobbelstenen. Als Catherines diagnose correct was, als de patiënt aan DIC leed, vormden zich in zijn hele bloedsomloop grote aantallen trombocyten, als een microscopische hagelstorm, die al zijn broodnodige stollingsfactoren en bloedplaatjes opvrat. Een zwaar trauma, verborgen kanker of een infectie kon een niet te overziene lawine van trombusformatie veroorzaken. Omdat DIC de stollingsfactoren en bloedplaatjes opvrat die beide noodzakelijk waren om bloed te laten stollen, zou de patiënt ernstige bloedingen krijgen. Om de DIC tegen te gaan, moesten ze heparine toedienen, een antistollingsmiddel. Het was een eigenaardig paradoxale behandeling. Het was tevens een gok. Als Catherines diagnose fout was, zou de heparine de bloeding nog erger maken.

Alsof het nog erger kan worden. Ze had pijn in haar rug en haar armen trilden van de kracht waarmee ze de lever omklemd hield. Een zweetdruppel gleed over haar wang en werd opgezogen door haar masker.

Een stem uit het lab klonk weer door de intercom. ‘Trauma Twee, ik heb uitslagen over uw patiënt.’

‘Gaat uw gang,’ zei de verpleegster.

‘Het aantal bloedplaatjes is gezakt tot duizend. Trombinogeen zit hoog, op dertig, en hij heeft verwilderende fibrineproducten. Zo te zien lijdt uw patiënt aan een ernstig geval van DIC.’

Catherina zag Barrows verblufte gezicht. *Wat was het toch eenvoudig om indruk te maken op medische studenten.*

‘V-tach! Hij is in V-tach!’

Catherine keek snel op naar de monitor. Een scherp getande streep joeg over het scherm. ‘Bloeddruk?’

‘Geen. Ik ben hem kwijt.’

‘Begin met kunstmatige ademhaling. Littman, jij hebt de leiding over de hartstilstand.’

De chaos zwol aan als een storm, wervelde met steeds meer geweld om haar heen. Een koerier stormde binnen met plasma en bloedplaatjes. Catherine hoorde Littman iemand opdracht geven hartmedicijnen klaar te leggen, zag dat een verpleegster haar handen op het borstbeen zette en begon te drukken, waarbij haar hoofd op en neer ging als een mechanische drinkvogel. Met iedere druk op het hart joeg ze bloed naar de hersenen om die in leven te houden. Ze voedde er ook de bloeding mee.

Catherine keek weer neer op de buikholtte van de patiënt. Ze kneep nog steeds in de lever, hield nog steeds de vloedgolf van bloed tegen. Verbeelde ze het zich of begon de kracht waarmee het bloed, dat als glanzende linten tussen haar vingers door stroomde, af te nemen?

‘Laten we hem een schok geven,’ zei Littman. ‘Honderd joules –’

‘Nee, wacht. De hartslag is terug!’

Catherine keek naar de monitor. Sinustachycardie! Het hart pompte weer, maar het joeg ook bloed door de aderen.

‘Hebben we doorstroming?’ riep ze. ‘Wat is de bloeddruk?’

‘De bloeddruk is... negentig op veertig!’

‘Het ritme is stabiel.’

Catherine keek in de open buik. Het bloeden was afgezwakt tot een nauwelijks zichtbaar sijpelen. Ze had de lever nog steeds in haar handen en luisterde naar het gestage piepen van de monitor. Muziek in haar oren.

‘Mensen,’ zei ze. ‘Ik geloof dat we hem gered hebben.’

Catherine stroopte haar bebloede schort en handschoenen af en liep achter de brancard met de patiënt aan Trauma Twee uit. De spieren in haar schouders trilden van vermoeidheid, maar het was een aangename vermoeidheid. De uitputting van de victorie. De verpleegsters duwden de brancard naar de lift om hun patiënt af te leveren op de chirurgische intensive care-afdeling. Catherine wilde net samen met hen in de lift stappen toen ze iemand haar naam hoorde zeggen.

Ze draaide zich om en zag een man en een vrouw op zich afkomen. De vrouw was klein en zag eruit als een fel type, een brunet met zwarte ogen die als laserstralen op je gericht werden. Ze was gekleed in een sober blauw broekpak dat een bijna militaire indruk maakte. Haar metgezel torende boven haar uit. De man was midden veertig. Hij had zilveren draden in zijn donkere haar en de jaren hadden diepe rimpels in zijn nog steeds opvallend knappe gezicht geëet. Maar het waren zijn ogen waarop Catherine haar volledige aandacht richtte. Die hadden een zachtgrijze tint en waren ondoorgrondelijk.

‘Dokter Cordell?’ vroeg hij.

‘Ja.’

‘Ik ben rechercheur Thomas Moore. Dit is rechercheur Rizzoli. We zijn van de afdeling Moordzaken.’ Hij hield zijn identiteitskaart omhoog, maar dat had net zo goed een speelkaart kunnen zijn. Ze keek er amper naar; haar aandacht was volledig op Moore gericht.

‘Kunnen we u even onder vier ogen spreken?’ vroeg hij.

Ze keek naar de verpleegsters die samen met de patiënt in de lift op haar wachtten. ‘Ga maar vast,’ zei ze tegen hen. ‘Dokter Litman zal zijn kaart bijschrijven.’

Pas toen de liftdeur dicht was, vroeg ze aan rechercheur Moore: ‘Gaat het om dat verkeersslachtoffer dat zojuist is binnengebracht? Het ziet ernaar uit dat hij het zal overleven.’

‘Nee, het gaat niet over een patiënt.’

‘Zei u dat u van de afdeling Moordzaken was?’

‘Ja.’ Het was de toon die haar aan het schrikken bracht. Een zachte waarschuwing dat ze zich moest voorbereiden op slecht nieuws.

‘Gaat het dan – o god, ik hoop dat het niet gaat over iemand die ik ken.’

‘Het gaat over Andrew Capra. En over wat er met u is gebeurd in Savannah.’

Meteen kon ze niets meer zeggen. Haar benen voelden opeens verdoofd aan en ze stak haar hand uit naar de muur, alsof ze steun zocht zodat ze niet zou vallen.

‘Dokter Cordell?’ zei hij, opeens ongerust. ‘Voelt u zich niet goed?’

‘Ik geloof... ik geloof dat we beter even naar mijn kantoor kunnen gaan,’ fluisterde ze. Ze draaide zich abrupt om en liep de zaal

uit. Ze keek niet om of de rechercheurs achter haar aankwamen; ze liep maar door, vluchtte naar de veiligheid van haar kantoor dat zich in het aangrenzende administratiegebouw bevond. Ze hoorde hun voetstappen achter zich toen ze door het enorme gebouwencomplex van het Pilgrim Medical Center liep.

Ze wilde er niet over praten. Ze had gehoopt dat ze nooit meer met iemand over Savannah hoefde te praten. Maar dit waren politiemensen en hun vragen kon ze niet ontlopen.

Eindelijk bereikten ze een kantoor suite met op de deur:

Peter Falco, M.D.

Catherine Cordell, M.D.

Algemene chirurgie en vasculaire chirurgie.

Ze liep het voorkantoor in. De receptioniste keek op met een automatische glimlach die op haar lippen bevroor toen ze Catherines lijkbleke gezicht zag en naar de twee onbekenden keek die achter haar aan naar binnen kwamen.

‘Dokter Cordell? Is er iets mis?’

‘We gaan naar mijn kantoor, Helen. Verbind voorlopig niemand door.’

‘Uw eerste patiënt komt om tien uur. Meneer Tsang, die voor controle komt na zijn splenectomie.’

‘Annuleer het.’

‘Maar hij komt helemaal uit Newbury. Hij is waarschijnlijk al onderweg.’

‘Laat hem dan maar wachten. Maar verbind alsjeblieft niemand door als er voor me wordt gebeld.’

Catherine negeerde Helens verbijsterde blik en liep door naar haar kantoor, met Moore en Rizzoli vlak achter zich aan. Ze stak meteen haar hand uit naar haar witte doktersjas. Maar die hing niet aan de haak aan de deur, waar ze hem altijd ophing. Het was slechts een kleine ergernis, maar toegevoegd aan de verwarring die in haar woedde, werd het haar bijna te veel. Ze keek om zich heen, speurend naar de witte jas alsof haar leven ervan afhing. Ze zag hem op de dossierkast liggen en voelde zich belachelijk opgelucht toen ze hem ervanaf griste en ermee om haar bureau heen liep. Daar voelde ze zich veiliger, gebarricadeerd achter het glanzende rozenhouten bureaublad. Veiliger en beheerst.

Het kantoor was zorgvuldig ingericht, zoals alles in haar leven zorgvuldig was ingericht. Ze had geen talent voor slordigheid en haar dossiers lagen in twee keurige stapeltjes op haar bureau. Haar

boeken stonden alfabetisch gerangschikt op naam van de auteurs. Haar computer zoemde zachtjes, en de screensaver liet geometrische patronen over het scherm dansen. Ze deed de witte jas aan om haar met bloedvlekken besmeurde chirurgenhemd te verbergen. De extra laag kleding voelde als een extra schild dat haar beschermde, een extra barrière tegen de smerige, gevaarlijke trucjes van het leven.

Vanachter haar bureau zag ze Moore en Rizzoli een blik om zich heen werpen, ongetwijfeld om een indruk te krijgen van degene aan wie het kantoor toebehoorde. Was dat voor politiemensen iets vanzelfsprekends, dat snelle visuele onderzoek, het taxeren van iemands karakter? Het gaf Catherine een naakt, kwetsbaar gevoel.

‘Ik weet dat het een pijnlijk onderwerp is om weer te moeten aansnijden,’ zei Moore, terwijl hij ging zitten.

‘U hebt geen idee hoe pijnlijk. Het is twee jaar geleden gebeurd. Waarom wordt dit nu weer overhoop gehaald?’

‘Vanwege twee onopgeloste moorden hier in Boston.’

Catherine fronste. ‘Maar ik ben in Savannah aangevallen.’

‘Ja, dat weten we. Er bestaat een nationale misdaad-database die VICAP heet. Toen we op VICAP naar geweldplegingen zochten die leken op de moorden hier, kwam de naam Andrew Capra naar boven.’

Catherine zweeg om die informatie in zich op te nemen. Om voldoende moed te verzamelen om de volgende logische vraag te stellen. Ze slaagde erin dat op een kalme manier te doen. ‘Over welke overeenkomsten hebben we het?’

‘De manier waarop de vrouwen zijn vastgebonden zodat ze zich niet meer kunnen bewegen. Het type snij-instrument dat is gebruikt. Het...’ Moore zweeg, zocht naar woorden om zijn zin zo tactvol mogelijk in te kleden. ‘Het type verminking,’ zei hij toen snel.

Catherine greep met beide handen het bureau vast, vechtend tegen een plotseling opkomende misselijkheid. Haar blik viel op de dossiers die zo netjes opgestapeld lagen. Ze zag een streep blauwe inkt op de mouw van haar witte jas. *Hoe je ook je best doet je leven op orde te houden, hoe goed je er ook voor oppast geen fouten te maken, je voor onvolkomenheden te hoeden, er is altijd een vlek, een smet die je over het hoofd ziet. Die op de loer ligt om je te bespringen.*

‘Vertel me eens,’ zei ze. ‘Over die twee vrouwen.’

‘We mogen er niet te veel over vrijgeven.’

‘Wat kunt u me vertellen?’

‘Niet meer dan wat in de *Globe* van afgelopen zondag heeft gestaan.’

Het duurde een paar seconden tot ze had verwerkt wat hij had gezegd. Ze verstijfde van ongeloof. ‘Zijn die moorden in Boston dan – *recentelijk* gepleegd?’

‘De laatste was afgelopen vrijdag.’

‘Dan heeft dit niets te maken met Andrew Capra! En ook niet met mij.’

‘Er zijn opvallende overeenkomsten.’

‘Die zijn dan puur toeval. Dat moet wel. Ik dacht dat u het over oude misdaden had. Iets dat Capra jaren geleden heeft gedaan. Niet vorige week.’ Ze schoof abrupt haar stoel naar achteren. ‘Ik zie niet in hoe ik u kan helpen.’

‘Dokter Cordell, deze moordenaar kent details die nooit aan het publiek bekend zijn gemaakt. Hij heeft informatie over Capra’s moorden die niemand kent, behalve degenen die aan het onderzoek in Savannah hebben gewerkt.’

‘Dan moet u misschien die mensen onder de loep nemen. Degenen die ervan af weten.’

‘U bent er daar één van, dokter Cordell.’

‘Voor het geval u het bent vergeten, ik was een *slachtoffer*.’

‘Hebt u met iemand over uw geval gesproken?’

‘Alleen met de politie van Savannah.’

‘U hebt het er niet over gehad met uw vrienden?’

‘Nee.’

‘Familie?’

‘Nee.’

‘Er moet toch wel iemand zijn die u in vertrouwen hebt genomen.’

‘Ik praat er niet over. Ik praat er nooit over.’

Hij bekeek haar met een ongelovige blik. ‘Nooit?’

Ze keek van hem weg. ‘Nooit,’ fluisterde ze.

Er bleef een stilte hangen. Toen vroeg Moore op rustige toon: ‘Zegt de naam Elena Ortiz u iets?’

‘Nee.’

‘Diana Sterling?’

‘Nee. Zijn dat de vrouwen...’

‘Ja. Dat zijn de slachtoffers.’

Ze slikte moeizaam. ‘Hun namen zeggen me niets.’

‘U hebt niets over deze moorden gehoord?’

‘Ik lees met opzet nooit iets over tragedies. Daar kan ik niet tegen.’ Ze slaakte een vermoeide zucht. ‘Ik zie op de eerstehulpafdeling al zoveel afgrijselijke dingen. Wanneer ik aan het eind van de dag thuiskom, wil ik rust. Dan wil ik me veilig voelen. Wat er in de wereld gebeurt – al het geweld – daar wil ik niets over lezen.’

Moore stak zijn hand in zijn zak en haalde er twee foto’s uit, die hij over het bureau naar haar toe schoof. ‘Herkent u deze vrouwen?’

Catherine staarde naar de gezichten. De vrouw op de linkerfoto had donkere ogen en een lach op haar lippen, de wind in haar haar. De andere was een ijl blondje met een dromerige, verre blik in haar ogen.

‘De donkere is Elena Ortiz,’ zei Moore. ‘De andere Diana Sterling. Diana is een jaar geleden vermoord. Komen deze gezichten u niet bekend voor?’

Ze schudde haar hoofd.

‘Diana Sterling woonde in Back Bay, slechts een paar honderd meter bij u vandaan. De flat van Elena Ortiz is twee straten bij dit ziekenhuis vandaan. Het is heel goed mogelijk dat u hen hebt gezien. Weet u zeker dat u geen van beide vrouwen herkent?’

‘Ik heb ze nog nooit gezien.’ Ze gaf de foto’s terug aan Moore en zag opeens dat haar hand beefde. En dat zag hij natuurlijk ook, toen hij de foto’s aanpakte en zijn vingers de hare raakten. Ze vermoedde dat hij veel opmerkte; dat doet een politieman nu eenmaal altijd. Ze was zo bezig geweest met de beroeringen in haar binnenste dat ze amper iets had geregistreerd over deze man. Hij had zich kalm en vriendelijk gedragen en ze had zich niet bedreigd gevoeld. Ze besepte nu pas dat hij haar aandachtig had bekeken, wachtend op een glimp van de innerlijke Catherine Cordell. Niet de bekwame traumachirurge, niet de koele, elegante arts met het rode haar, maar de vrouw onder de oppervlakte.

Nu sprak rechercheur Rizzoli. In tegenstelling tot Moore deed ze geen pogingen haar vragen te verzachten. Ze wilde antwoorden en verkwistte geen tijd aan het verkrijgen daarvan. ‘Wanneer bent u hiernaartoe verhuisd, dokter Cordell?’

‘Ik heb Savannah een maand na de aanval verlaten,’ zei Catherine op dezelfde zakelijke toon.

‘Waarom hebt u toen voor Boston gekozen?’

‘Waarom niet?’

‘Het ligt ver van het Zuiden.’

‘Mijn moeder is opgegroeid in Massachusetts. Ze ging iedere zomer met ons naar New England. Het was... alsof ik thuiskwam.’

‘U woont hier nu iets meer dan twee jaar.’

‘Ja.’

‘En wat hebt u in die twee jaar gedaan?’

Catherine fronste haar wenkbrouwen, verbaasd over de vraag. ‘Ik werk hier in het Pilgrim, samen met dokter Falco. Op de trauma-afdeling.’

‘Dan had de *Globe* het dus fout.’

‘Pardon?’

‘Ik heb een paar weken geleden dat artikel over u gelezen. Over vrouwelijke chirurgen. Mooie foto van u, trouwens. Er stond in dat u pas een jaar hier in het Pilgrim werkt.’

Catherine zweeg. Ze zei toen, rustig: ‘Het artikel was correct. Na Savannah heeft het even geduurd tot ik...’ Ze schraapte haar keel. ‘Ik werk pas sinds vorig jaar juli met dokter Falco samen.’

‘En uw eerste jaar in Boston dan?’

‘Toen heb ik niet gewerkt.’

‘Wat hebt u dan gedaan?’

‘Niets.’ Dat antwoord, zo vlak en afdoende, was het enige wat ze erover zou zeggen. Ze was niet van plan de vernederende waarheid te onthullen over hoe dat eerste jaar was verlopen. De dagen, die zich aaneen hadden geregen tot weken, dat ze niet uit haar flat had durven komen. De nachten dat het zwakste geluid haar van angst had doen beven. De trage, pijnlijke reis terug naar de wereld, toen ze al haar moed had moeten verzamelen om in een lift te stappen of ’s avonds naar haar auto te lopen. Ze had zich geschaamd voor haar kwetsbaarheid; ze schaamde zich nog steeds en was te trots om daar ooit iets van te laten blijken.

Ze keek op haar horloge. ‘Ik heb afspraken met patiënten. Ik heb hier verder niets aan toe te voegen.’

‘Laat me mijn feiten nog even controleren.’ Rizzoli deed een klein notitieboekje met een spiraalrug open. ‘Iets meer dan twee jaar geleden, op de avond van de vijftiende juni, bent u in uw eigen woning aangevallen door dokter Andrew Capra. Een man die u kende. Een coassistent uit het ziekenhuis waar u werkte.’ Ze keek op naar Catherine.

‘U weet blijkbaar alles al.’

‘Hij heeft u verdoofd. Ontkleed. U aan uw bed vastgebonden. U geterroriseerd.’

‘Ik zie niet in wat dit –’

‘U verkracht.’ De woorden werden rustig uitgesproken, maar hadden het effect van een klap in haar gezicht.

Catherine zei niets.

‘En dat is niet het enige wat hij in de zin had,’ vervolgde Rizzoli.

Lieve god, laat haar ophouden.

‘Hij was van plan u op een afgrijselijke manier te verminken. Net zoals hij vier andere vrouwen in Georgia had verminkt. Hij heeft ze opengesneden. Datgene vernietigd dat hen tot vrouw maakte.’

‘Zo is het wel genoeg,’ zei Moore.

Maar Rizzoli wist niet van ophouden. ‘Het had ook met u kunnen gebeuren, dokter Cordell.’

Catherine schudde haar hoofd. ‘Waarom doet u dit?’

‘Dokter Cordell, ik wil niets liever dan deze man te pakken krijgen en ik zou denken dat u ons wel zou willen helpen. Dat u zou willen dat het andere vrouwen niet zal overkomen.’

‘Dit heeft niets met mij te maken! Andrew Capra is *dood*. Hij is al twee jaar dood.’

‘Ja, ik heb het autopsierapport gelezen.’

‘Nou, ik kan u garanderen dat hij dood is,’ beet Catherine haar toe. ‘Omdat ik degene ben die die schoft heeft doodgeschoten.’

